

Abstrakt

Válka v Afganistánu reprezentuje pro Spojené státy americké nejdelší konflikt, do kterého byla země kdy zapojena. I přes množství vynaložených zdrojů a ztrát na životech, snaha o vybudování (stabilního) státu zkrachovala. Celá afghánská zkušenost může být nejlépe ilustrována na rapidním kolapsu Afghánské národní armády. Navzdory rokům západního výcviku a značnému množství alokovaných zdrojů, byla armáda po stažení amerických sil rychle poražena hnutím Taliban. Cílem této práce je prozkoumat vztah mezi Spojenými státy a Afghánskou národní armádou skrze optiku teorie o proxy válkách a získat z něho ponaučení, která mohou být aplikovatelná v budoucích konfliktech stejné povahy. Práce nastiňuje evoluci válek ve 21. století a předkládá argumenty, proč je pro Spojené státy klíčové tyto změny rozeznat a získat tak důležité poznatky umožňující budoucí výzvy lépe překonat. Za tímto účelem výzkum využívá konflikt v Afghánistánu, který není vnímám jako typický příklad proxy války. Práce nahlíží na problematiku perspektivou čtyř hlavních teoretiků proxy válek, každý s výrazně odlišným přístupem k tomu, co lze považovat za proxy konflikt, a identifikuje společné charakteristiky, se kterými tyto čtyři (teorie/ teoretici) operují. Tyto charakteristiky jsou poté využity k analýze Afghánské národní armády a jejího vztahu se Spojenými státy. Přestože závěr výzkumu je taková, že konflikt nelze plně posuzovat za proxy válku, je identifikována řada dílčích elementů, které do logiky proxy válek zapadají, a jejichž poznatky mohou sloužit k ponaučení v budoucích konfliktech tohoto typu.